

4 0950-2-52
11-10-51

7950-2/4 #1153

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

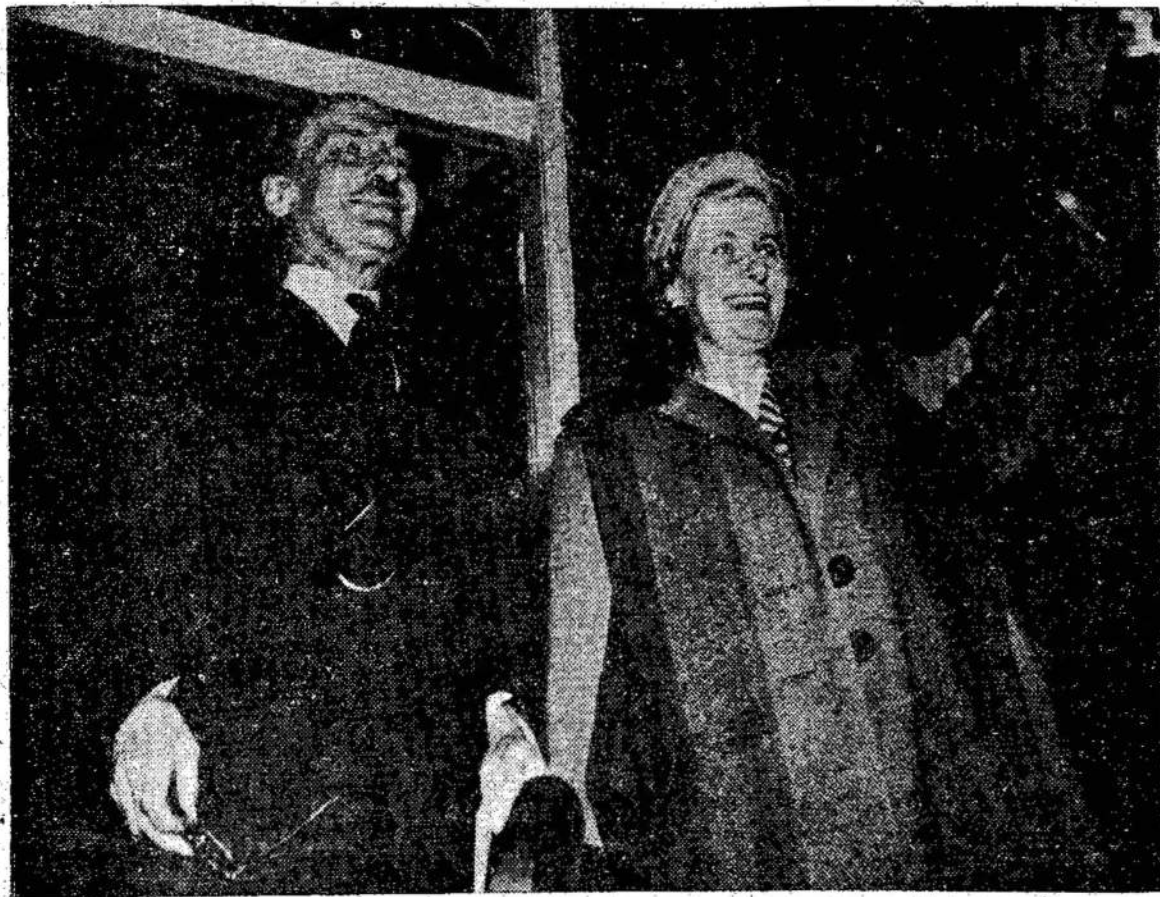
The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 1,041

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 5, 1951, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X X

Britanijos rinkimai, kurie įvyks spalio mėn. 25 dieną, kelia susidomėjimą visame pasaulyje. Daug kas stato

klausimą: Nejaugi ir vėl leidosi "socializmas" bus nuoborjtu už tvoros, kaip kad Donaldas? Nuotraukoj matom premjerą Attlee su žmona. Attlee yra taipgi darbiečių lyderis.

Britanija Skundžia Iraną Saugumo Tarybai, Bet Nedaug Tikisi iš Jos

LONDON. — Britanija skundžia Iraną Saugumo Tarybai už tai, kad Iranas įsakė 350 britų technikų, kurie dar buvo likę Abadane, aplieisti Iraną. Britanija nori, kad Saugumo Taryba įsakytų Iranui atšaukti ultimatumą.

Bet Britanija nedaug tikisi iš Saugumo Tarybos. Viena, ji mano, kad Tarybų Są-

Britai Atsisakė Vykdyti Įsakymą

ABADAN. — Britanija nutarė išvežti likusius Anglo-Iranian Oil kompanijos technikus, kadangi jie atsisakė pildyti valdžios įsakymą laikytis prieš Irano vyriausybės įsakymą aplieisti kraštą.

Technikai pareiškė, kad jie geriau apvais Iraną savanoriai, negu kad bus išvaryti po prievartą.

Juos paims britų karo laivas, kuris stovi netoliese Abadano.

Buvo palikta dar arti 700 technikų.

Be 330 britų, buvo dar 350 indų ir pakistaniečių, kurie taipgi bus evakuoti.

jungta atsisakys remti britų reikalavimą. Kita, Jungtinės Valstijos taip pat nerodančios noro atsistoti griežtai britų pusėj.

Čia yra manoma, kad amerikiečiai gali pasiūlyti ką kitą vietoj britų rezolucijos, kad Iranas atšauktų savo ultimatumą.

Nekurie rateliai Britanijoje buvę linkę prie naudojimo jėgos. Jie siūlė iškelti kariuomenę ir užimti Abadana, kur randasi aliejaus valytuvės. Bet didžiama esą tos nuomonės, kad tuo Britanija susikeltų prieš save visas Azijos ir Afrikos tautas.

Iranas, kaip žinia, turi 150,000 kariuomenės, amerikiečių išlavintos ir apginkluotos. Jis gali gerai pasipriešinti. Keista, bet dabar amerikiečių lavinta ir apginkluota kariuomenė atsukta prieš britus. O amerikiečių tikslas buvo pastatyti ją prieš Tarybų Sąjungą.

Amerikiečiams, žinoma, irgi nepatogu išstoti prieš Iraną. Jie nenori netekti įtakos, kurią buvo įsigiję. Britai už tai nepatenkinti. Žinoma, visai amerikiečių politika paaiškės Saugumo Taryboj, jei

britai galų gale nutars kreiptis prie jos.

Maskvos radijas paskelbė Pravdos atsiliepimą į šį klausimą. Pravda sakanti, kad tai būtų kišimasis į Irano vidujinius reikalus, jeigu Saugumo taryba verstų jį nusiileisti britams.

Britanija Tikisi Paklūpdyti Iraną

LONDON. — Jeigu Britanijai nepasisektų priversti Irano vyriausybę atsisakyti nuo savo plano nacionalizuoti aliejų (ji tai daro per Saugumo Tarybą), ji vistiek tikisi atsigauti.

Ji mano, kad jos karo laivai galės užblokuoti Iraną. Amerikiečiai irgi gal padėsia. Negalėdamas išvežti aliejaus, Iranas susidursias su ekonominiiais sunkumais.

Britai taipgi tikisi, kad Mosadegas ilgai neišsilaikys. Susidariusi grupė politikierių, kurie esą simpatiški britams. Ji dėsianti pastangas pavaryti Mosadego vyriausybę. Nežilgo turėsia įvykti rinkimai.

Bažnyčių ir Komunistų Lyderiai Siūlo Vienybę

FRANKFURT. — Vakari-nės Vokietijos protestonų bažnyčios dvasiškija su kunigu Martinu Nemolleriu priešakyje prisidėjo prie komunistų lyderių savo reikalavimu, kad Adenauerio valdžia šilčiau atsineštų į rytinės Vokietijos vyriausybės siūlymą suvienyti Vokietiją.

Pranešimai iš Berlyno teigia, kad Vladimiras Semenovas, Tarybų Sąjungos ambasadorius Rytinėj Vokietijoje, prielankiai atsinešęs į kancelerio Adenauerio pareiškimą

vienybės klausimu. Jis pasakęs, kad Adenauerio kalba gali sudaryti pamatą dėl diskusijų.

Tiktai vienas punktas, su kuriuo Rytinė Vokietija ir Tarybų Sąjunga nesutinka, sudaro didelę kliūtį, bet dėl to galima susitarti. Atrodo, kad Rytinė Vokietija norėtų, vieton tarptautinės komisijos prižiūrėjimui rinkimų, siūlyti keturių okupacinių jėgų komisiją.

Valdžia gaunanti šimtus laišku, reikalaujančių tartis su Rytine Vokietija dėl vienybės. Rašo ne tik komunistai, bet ir kitų pakraipų žmonės, protestonų dvasiškiai, rašytojai, artistai ir t.t.

Sakoma, kad vokiečių tarpe nėra entuzizmo dėl trijų didžiųjų pasiūlymo vokiečiams ginkluotis ir tapti dalimi Europos armijos. Kas vokiečius daugiausiai atstumęs nuo britų ir amerikiečių, tai jų atsisakymas daryti daugiau nuolaidų ekonominiuose reikaluose. Amerikiečiai ir britai tebesą ant vietos savo nusistatyme prieš karteles, monopolijus. Ekonominiai, britai ir amerikiečiai laiką vadžias kietai.

Adenaueris randasi keblioj padėtyj. Jis gali netekti įtakos, jeigu jis spirsis už ginklavimąsi, prieš Rytinės Vokietijos pasiūlymus vienytis. Jo kelias, kaip daugeliui vokiečių atrodo, veda prie kravinio karo tarp vokiečių. Atsitikime karo, juk pirmiausiai susitiktų vokiečiai su vokiečiu.

Stalinas Noris Tartis Berlyne

LONDON. — Čia esa patirta iš diplomatiųjų šaltinių Europoje, kad J. Stalinas esąs pasirengęs susitikti Berlyne su Amerikos prezidentu ir Britanijos ir Prancijos premjeriais pasitarimui klausimais, kurie kenkia taikai.

Manoma, kad Tarybų Sąjunga norinti dar sykį pabandyti šusitarti dėl Vokietijos reikalo sutvarkymo. Ji esanti pasirengusi padaryti didelių nuolaidų tuo klausimu.

Bet Attlee iškalno pareiškė, kad vakarai neatsisakys nuo savo planų apginkluoti Vokietiją, nors bus pasiūlyta keturių didžiųjų konferencija.

500 KAREIVIŲ SAUGOS MALTONĄ

TORONTO. — 500 karių iš Borden kempės saugos Maltono aerodromą, kuomet karalaitė Elizabetha ir jos vyras Edinburgo duikas atskris į aerodromą.

Policija užblokuos visus kelius, kuomet jie bus vežami iš Maltono į Torontą.

Miesto centran taipgi nebus leidžiami automobiliai per porą valandų.

ROMA. — Viterbo Provincijos Taryba, atstovaujanti 250,000 žmonių, pasisakė už talką per Penkių Didžiųjų susitarimą. Taryba priėmė tuo reikalu rezoliuciją.

Vyriausybė Grumėja Pavarymu iš Darbo

VICTORIA. — Vyriausybė davė ultimatumą boilermakeriams, kurie dirba prie kruizerio Quebec, kad jie grįžtų į darbą. Jeigu negrįš, jie bus atleisti iš darbo.

Dviejų įmonių darbininkai, kurie dirbo prie laivų statybos, pastatė pikietą iš 400 žmonių. Boilermakeriai atsisakė veržtis per pikietą.

Darbininkai reikalauja pakelti algas 50 centų į valandą. Jie gauna \$1.60 į valandą. Streikas apima 1,200 laivų statytojų.

Pasidairius Po Kanada

Taikos lėbės, kurias organizuoja taikos partizanai, Kanados Taikos Kongreso vadovybėje, iškelia viršūnį domų dalyką. Viena, pritariamas tokiam judėjimui pasirodė gana didelis. Kita, žmonių rinkti atstovai pasirodo labai jautrūs.

Pavyzdžiui, kuomet buvo paskelbta, kad delegacija lankysis Ontarijos seimelio rūmuose ir matys vyriausybės narius ir atstovus, susirinko virš 200 žmonių, nors buvo darbo laikas. Atstovai, kuriuos delegacija matė, taikstėsi, kaip galėjo. Jie reišė simpatiją taikai, nors maldavo necituoti jų žodžių, neskelbti pavardžių.

Pasirodo, kad žmonių spaudimas yra labai reikšmingas.

Ontarijos seimelis priėmė įstatymą, pagal kurį bus duodama senatvės pensija \$40.00 į mėnesį nuo 65 metų amžiaus, jeigu bus įrodyta, kad reikalinga.

Federalė valdžia ketina išleisti įstatymą, pagal kurį bus mokama senatvės pensija \$40.00 į mėnesį nuo 70 metų amžiaus. Šiems bus mokama neatsižvelgiant į pensijonų pajamas.

William Kashtan, Canadian Tribune korespondentas, kurs sekė CCL konvenciją Vancouvertyje, praneša, kad rietenos tarp CCL lyderių iškilė dėl politikos skirtumo, bet dėl Kongreso kontrolės.

Vieni norėję paimti į savo rankas, kiti į savo.

Jis tame mato blogą reiškini. Lyderių peštynės susilpnins darbininkų organizaciją. Jis sako, kad eliniai turėtų laikytis vieningai ir kovoti už savo interesus.

Chryslerio korporacija vėl

atleidžia 800 darbininkų. Be darbių skaičius auto industrijoj smarkiai auga.

Darbo ministeris sako, kad būtų gerai, kad amerikiečiai leistų kanadiečius dirbti anoj pusėj sienos. Darbo Progressivė Partija siūlo parduoti automobilius ir trokus Kinijai, tai nereiks siųsti darbininkus į užsienį darbo ieškoti, palikus šeimas.

Darbo Progressivės Partijos lyderis Tim Buck ragina vyriausybę, kad ji pripažintų Kinijos Liaudies Respubliką, kuomet ji dabar apvaikščioja antras metines sukaktuves.

Kinijos pripažinimas, sako jis, padėtų taikai.

Kanados deficitą prekyboje su užsieniu per 8 mėnesius pasiekė \$337,100,000.

Daugiausia deficito davė prekyba su Jungtinėmis Valstijomis.

Kanadietis

SAKO VETERANUS NAUDOJA KAIP GINĖJOS KIAULAITES

TORONTO. — Legijonieriai kaltina, kad veteranai, kurie gydomi Sonnybrook militarinėj ligoninėj, yra naudojami gydytojų kaip ginėjios kiaulaitės.

Universitetų studentai ir kiti eksperimentieriai laisvai naudojami tais veteranais.

Bus užvestas tyrinėjimas, ar ištikro taip yra.

BONN. — Vakarinės Vokietijos premjeras Adenaueris siūlo sukurti vokiečių armiją iš 250,000 vyrų, kuri tačiaus bus komandoj gen. Eisenhowerio kaip ir kitos Atlantanto Pakto armijos.

Princesė Elizabeth, kuri su savo vyru Edinburgho diuku, Quebec. Atidėjimo priežastis yra jos tėvo karaliaus atidėtas visą savaitę, tad Jurgio VI operacija.

Pas Ką Stoka Nuoširdumo

Rašo J. PAUKSTIS

Amerikiečiai ir kiti vakarinio bloko dalyviai dažnai šaukia, kad jie kovoja prieš agresiją, už tautų laisvę, už demokratiją. Jie pyksta, kad atsiranda žmonių ir valstybių, prieštaraujančių tai politikai. Tarybų Sąjungą jie smerkia, kad ji nenuoširdi taikos pasiūlymuose. Judėjimą už taiką vadina visokiais vardais. Rodos, viskas būtų puikiausia, jei tik visi paremtų amerikiečių ir jų sąjungininkų politiką. Tuojaus būtų įsteigta taika pasaulyje, pa-

naikinta priespauda, išlaisvintos visos pavergtos tautos, pašalintas skurdas. Tos politikos šalininkai tiesiog netrivoja pykčiu, kad tiek daug žmonių nepasitiki Trumanu ir Attlee ir kitais lyderiais, vedančiais žmoniją prie tokio "puikaus" tikslo.

Pažiūrėkim, kodėl yra žmonių, kurie atsako sekti Trumaną ir tokius. Gal yra pamatas.

Paimkime agresijos klausimą. Trumanas sako, kad Korėjoje vedamas karas su tikslu sulaikyti agresiją. Girdi, šiaurės Korėja užpuolė Pietų Korėją. Bet kur buvo Amerika ir Anglija, kuomet Ispanijoje fašistai užpuolė demokratiniu kefu išrinktą vyriausybę ir su Italijos ir Vokietijos legijonierių pagalba paskandino respubliką kraujuose? Ispanijoje tebeviešpatauja fašistinis diktatorius, per kraują užėmęs galią, ir tebelaiiko savo krašto žmones priespaudoje, skurde ir paniekinime. Amerikiečiai, kaip jau matėt iš pranešimų, ieško draugystės su tuo agresorium ir fašistiniu diktatorium.

Ivyko daug perversmų įvairiose šalyse. Valdžios buvo nuverstos ginklo pagalba. Bet niekas to nematė. Niekas nematė olandų, kai jie puolė Indoneziją.

Dabar paimkime Iraną ir Britaniją. Iranas nori pasiiluosuoti iš britų rankų, perimdams aliejaus industriją. Britai sutraukė į Irano van-

denis 15 karo laivų. Parengti parašiutininkai. Ką amerikiečiai daro? Jie ne Iraną užstoja, o britus. Jie daro spaudimą, kad Iranas pasiduotų svetimų dominacijai.

Pasaulyje yra šalių, kur siaučia baisus skurdas ir baisus žmonių suvaržymas. Štai pasiskaitykite, ką sako Toronto Daily Star apie Pietų Afriką, kurią valdo daugiausiai britai:

"9,000,000 negrų Pietų Afrikoj senai gyvena žiaurioj priespaudoj. Kiekvienas negras turi nešiotis nuo 6 iki 10 leidimų visą laiką. Jis turi turėti leidimą keliauti iš vienos vietos į kitą. Jis turi turėti leidimą ieškoti darbo, jis turi turėti leidimą, kad jis dirba. Jis turi nešiotis visą laiką taksų pakvitavimą, kad sumokėti taksai. Jei jis nori vakare aplankyti kaimynystėj gyvenančius draugus, jis privalo gauti leidimą iš samdytojo, nurodant pavardę šeimos, kurią jis nori lankyti. Jeigu jis kelyje užsuktų pas kitą šeimyną, jis būtų areštuotas už neturėjimą leidimo, jeigu jis būtų sugautas per kratas.

"Dažnai yra daromos 'leidimų kratos' laike sėjimo ir nuėmimo sezonų, nes tokiu būdu fermeriai gauna pigių rankų. Virto papročiu teismuose nuteisti tokiu būdu suimtus negrus tam tikram laikui darbu ant farmų; nekuriuose srityse, fermeriai prisidėjo prie statymo kalėjimų."

Devynis milijonus negrų valdo 2,000,000 baltųjų. Išnaudojimas baisus. Visos aukso ir deimantų kasyklos priklauso baltiesiems. Devynios dešimtosios žemės priklauso baltiesiems.

Dabar yra įvedami getai negrams. Miestai pradedami dalinti sritimis, rajonais. Negrams bus uždrausta peržengti sieną. Atrodo, kad negrų rajonai bus atitverti, veikiausiai spygliuotų vielų tvoromis ar panašiai.

Nematysit, tačiau, verkiant dėl afrikiečių. Jungtinės Tautos nepakels nei piršto prieš Malano vyriausybę, kuri taip žiauriai spaudžia negrus.

Yra daug tokių vietų, kur siaučia ir baisi reakcija ir baisus išnaudojimas. Pavyzdžiui, Egipte farmų darbininkai dirba už 25 centus į dieną.

Galima būtų daug prirašyti ir medžiagos neišsemti. Milijonai žmonių pasaulyje visa tai puikiai mato. Ir dėl to tai jie neseka paskui Trumaną ir tokius. Gyvenimas aiškiai parodo, pas ką stoka nuoširdumo.

Trumano - Attlee - Schumano frontas yra išnaudotojų frontas, ginąs išnaudotojų, pavergėjų interesus. Pas juos nėra nei grūdėlio nuoširdumo, kuomet jie sako, kad jie nori taikos, tautų laisvės, demokratijos ir gero gyvenimo visiems.

Vakarų Kanadą jau aplangė sniegas. Štai scena Lethbridge miestelyje. Sakoma, kad vakarų Kanadą jau aplangė sniegas. Štai scena Lethbridge miestelyje. Sakoma, kad

dėl sniego liks neiškulta bent 25,000,000 bušelių kviečių. Ankstyva žiema Albertoje vi-

suomet padaro daug žalos fermeriams, kaip ir dažnai pasitaikanti sausra.

TA

Meninės Repertua

Vilniaus lios skaičių los rateli. Siekdami saviveikl mus, Res kūrybos mis išleid sė "Garb kovo v "Liaudies Be šių ve lavovo "I rui" ir 1 kompozit nės prem do "Stali ūtaika!", F tuvių d "Taikos o išleistieji tinėjami los rateli

Knygos

Rugpiū knygos p niaus sri mėnesį knygų 1 mai.

Vilniuj knygynai taškai. S skleisti l nizuojam gu pardu kurie ap tarybiniu knygą k tins ir

Numat gų preky tuose, pr ties kolū nuolatini

Turteja

KAISI žemės ul keliu" gy tai. Per augo, sus tingu.

Praėju ne be sur įsigyti 16 čių, 13 k letai sen ūtai k niai.

Nepazi Mūsų fer biųjų raš 82 avys, arkliai. I motorai, nių ir sr kio maši igitalino au jamos.

Kolūkis tybų. Vi inžinieria ro, buvo nis plana ti svirnai kiekviens Pagal tip

Prie Stalingrado Sienų

V. JEFIMOVAS

Šlovingame Stalingrade o metraštyje pradėtas naujas ryškus puslapis: į pietus ir į pietų-vakarų nuo miesto pilnu tempu vyksta Volgos-Dono laivybos kanalo statyba, į šiaurę — didelėje dešiniojo ir kairiojo Volgos krantų erdvėje padedami pirmieji akmenys mūsų epochos milžiniškos statybos — Stalingrado hidroelektrinės — pamatams.

Stalingradas — dviejų didžiųjų statybų miestas — vienas iš kovingiausių barų priešakinio krašto, kuriame vyksta kova už stalininio plano gamtai pertvarkyti įgyvendinimą, už materialinės — techninės komunizmo bazės sukūrimą.

Šiaurinis Stalingrado pakraštys, STG rajonas. Nuo čia į gyvenvietę Rynok ir toliau prie Latošinkos tiesiamas plentas, kuris sujungs miestą su statybinių darbų aikšte dešiniajame Volgos krante. Čia atmintiną 1942 metų rudenį 90 dienų laikėsi tarybiniai kariai, gindami Stalingradą. Didelis pagyvėjimas viešpatauja dabar šiose vietose, kur kadaise ėjo miesto gynėjų pozicijos. Būsimosios automagistralės trasoje ir kituose baruose dirba ekskavatoriai, buldozeriai, galingi kroviniai automobiliai. Kelias perkerta keltą upokšnių, upelių, daubų. Jau atstatytas Stalingrado gynimo dienom susprogdintas tiltas per upę Mokraja Mečetka, upokšnyje Zabaznaja pastatyta užtvanka, upėje Suchaja Mečetka statomi hidrotechniniai statiniai, skirti nuleisti vandeniui, susidarantiems nuo lietu vasaros metu.

Statybos darbai nepaliaujamai auga, įgaudami vis platesnį užmojį.

Svarbią reikšmę turi sudarymas tvirtų statybos užnugarių — įvairių pagalbinių įmonių, butų, mechaninių ir autoremonto dirbtuvių, medžio apdirbimo įmonių ir lentpiuvių, gelžbetoninių gaminių fabrikų ir kt. statyba. Apie pagalbinių įmonių galingumą galima spręsti iš sekančių skaičių. Statybos įkarštyje betono gamyklos kiekvieną dieną turi duoti iki 16 tūkstančių kubinių metrų betono, o medžio apdirbimo įmonės — perdirbti tūkstančius kubinių metrų miško medžiagos per parą. Kairiajame ir dešiniajame upės krantuose įkurti statybos namai, veikia gatvės, statomi garažai. Pastatytos remonto-mechaninės ir stalių dirbtuvės, gelžbetoninių gaminių cechai.

Kairysis Volgos krantas — vieta, kur bus išsidėstę pagrindiniai hidromazgo i-

rengimai. Čia vyksta miestelio statyba hidroelektrinės statytojams, statomi gražūs, su visais komunaliniais patogumais, mūriniai namai.

Išaugo statytojų gyvenvietė dešiniajame krante, kur gyvena tyrinėtojai — didžiosios statybos žvalgai. Miestelyje, esančiame dešiniajame krante, pastatyta daug gyvenamųjų namų, o taip pat paroduotuvės, valgykla, pirtis. Neseniai darbų vykdytojo drg. Agarkovo statybininkai atidarė eksploatacijon dar du 8 butų gyvenamuosius namus. Juose apsigyveno geriausi HES (hidroelektrinės) statybos žmonės.

Gyvenamieji namai HES statytojams statomi ir miesto centre. Antroje birželio pusėje pradėjo dėti pamatus 196 butų namui Stalino vardo prospekte. Statomas septynių aukštų "Stalingrad-hidrostrojaus" valdybos pastatas, kuris kartu su gyvenamuoju 196 butų namu sudarys beveik ištisą kvartalą. Mūrijami trys 80 butų namai Gynības aikštėje, ten, kur stovi visame pasaulyje žinomas "Seržanto Pavlovo namas", tarybinių karių mūšių už Stalingradą dienomis pavestas neprieinamu gynybos bastionu. Penkis su puse tūkstančio metrų gyvenamojo ploto įsipareigojo statybininkai duoti hidroelektrinės statytojams iki Stalino Kons titucijos dienos.

Vykdomi tyrimo darbai būsimos 650 kilometrų ilgio

savaiminio tekėjimo kanalo trasoje, kuris prasidės iš daubos Osandnaja. Čia darbuojasi geologai ir geodezininkai, o eilėje vietų jau veikia ekskavatorininkai. Volgos-Uralo kanalas — tai bus iš esmės nauja vandeninga upė. Atėjus laikui, kanalo trasoje pasirodys ne mažiau kaip 300 ekskavatorių, kurių samčio talpa 3 kubiniai metrai. Iš būsimos kanalo vagos teks išimti ir perkelti į kitą vietą daugiau kaip 300 milijonų kubinių metrų žemės. Nusimana žmonės apskaičiuoti, kad tokio žemės kiekio užtektų pastatyti geležinkelio pylimą, kuris gali keturis kartus apjuosti žemės rutulį.

Stalingrado magistralinis savaiminio tekėjimo kanalas su jo irigacijos sistemomis Pakaspio žemumos šiaurinėje dalyje tarp Volgos ir Uralo drėkins ir aprūpins vandeniu apie 6 milijonus hektarų žemės. Prasidėjo pačio kanalo statyba iš Volgos pusės, kur paleisti į darbą ekskavatoriai. Pirmuosius kubinius metrus gruto kanalo trasoje pakėlė brolių Ivano ir Valentino Bulgakovų, Georgijaus Grigorjevo ir Nikolajaus Nikitino ekskavatoriai.

Milžiniškas Stalingrado vandens rezervuaras ir savaiminio tekėjimo kanalas, gausios irigacijos ir laistymo sistemos, apšodintos augmenija, bus galingos užtvoros prieš sausvėjus. Pasikeis

plataus krašto klimatas, čia išaugs miškų juostos ir pramoninės reikšmės baltamiešiai.

Statybos rajonai elektrifikuojami. Tam, kad visi statybos mechanizmai nenu-trūkštamai veiktų, bus reikalingas didelis kiekis elektros energijos. Dabar statybinėse aikštelėse priskaitoma daugiau, kaip trisdešimt kilnojimų elektros stočių, įrengti du energijos traukiniai. Iš dešiniojo į kairįjį krantą tiesiama aukšto voltažo elektros perdavimo orinė linija.

Aukšto voltažo linijos įrengimas — ypatingai daug darbo reikalaujantis dalykas. Viršum Volgos bus nutiestas laidas ant atramų, kurios siekia iki 90 metrų aukščio. Elektros perdavimo trasa perskros didžiosios upės 1,300 metrų plotumą, eis iki kairiojo kranto paupio per tankų mišką. Linijai nutiesti bus reikalinga perdirti apie tūkstantį tonų metalo, iškloti apie 4 tūkstančius tonų betono pagrindo ir pakabinti didelį kiekį elektros laidų. Elektros perdavimo linijos statyba turi būti baigta iki lapkričio 7-osios.

Statomas Stalingrado HES modelis, "Mažoji HES" — kaip ją vadina čia. Ji tiksliai pavaizduoja Stalingrado hidromazgą.

Prasidėjo paskutinis tyrimo darbų etapas Volgos upės vagoje — saloje Pesčanyj. Čia vykdoma rūpestinga baro žemės gelmių žvalgyba. Kiekvieną dieną didėja skaičius gręžėjų saloje, vis tankesnis darosi tinklas gręžinių. Pagal šiuos gręžinius ge-

ologai vykdo tikslus techninio projekto pagrindimo apskaičiavimus.

Hidroelektrinė išsities iki 500 metrų, jos aukštis bus lygus 15 aukštų pastato aukštumui. HES pastate bus išdėstytos milžiniškos turbinos, kurios kartu su elektros generatoriais sudarys milžiniškų dydžių agregatus, apytikriai 4 tūkstančių tonų svorio kiekvienas. Vienam tokiam agregatui pervežti bus reikalinga 4 geležinkelio sąstatai su specialiomis daugiašėmis platformomis. Surinktos turbinos kartu su agregatu aukštis — 25 metrai. Tokių turbinų neturi nė viena pasaulio hidroelektrinė.

Visa kairiojo kranto paupio aikštė, kur prasidės užtvankos, šliuzo ir hidroelektrinės pamatų dėjimas, atitveriamas sąramomis. Šiais metais hidromazgo rajone pradedama kasti milžiniška dauba, kurios apskritimas yra lygus dešimt kilometrų. Gruntą išims galingos žemėsirbės, galinčios išplauti nuo 300 iki 1,000 kubinių metrų žemės per valandą. Tiksliai statant sąramą ir užtvanką statytojams teks įkalti 40 tūkstančių tonų metalinių špuntų.

BUENOS AIRES. — Lojali Peronui armija nuslopinosi sukilmą Argentinoje.

Apie 70 karininkų pabėgę, per Platte upę, Urugvajun, sako, jų planai buvo geri. Atrodė, jie galės nuversti Perono valdžią, bet kas nors blokesnis darosi tinklas gręžinių. Pagal šiuos gręžinius ge-

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS
Otto Ramanauskas
 2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474
 Maliavojam, popieruojam, išyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

Tel.: BELairs 2200. Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po piet ir pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį 7-8 val. vakaro, arba sullg susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius
 Chirurgas Specialistas
 Turis savo ligoninę, egzaminuoja ir gyda įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X-Rays) Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina
 4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, šaukite

Virball Electric, Reg'd
 Lietuvis Elektros Kontraktorius
 Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas
 Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
 Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
 Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655
 816 Jean Talon, W. Montreal

Montrealo Lietuvių Gėlininkas

Marcel Allard
 Gėlės ir buketai visokiems reikalams
 CR. 3533 - Telefonas - Res. DO. 3696
 6420 Iberville St.

Parduodam Namus
 PARPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOZILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
 PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
 Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
 Taipgi
 Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal
 Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
 Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE
 4834 VERUN AVE., VERDUN
 Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRENmore 1678
 Mr. Russell O. Bennett, Manager
 (Reed's Renting Service Reg'd)

Gyvenimo Aktualijos

JURGIS PIPIRAS

Žmogaus gyvenimas pilnas visokių surprizų. Kartais tu nei nesvajoji apie tai, o žiūrėk, pukšt ir įvyko. Štai kas atsitiko tik vakar.

Pareina Agnieška iš miesto ir parsineša laikraštį. "Žiūrėk," sako, "cigaretų pakelis bus 42 centai."

"Negalimas daiktas," sako jai. "Kas mokės už juos tiek daug. 42 centai už 20 cigaretų!"

"Kas mokės," sumykė ji: "O gi jūs, vyrai."

"O kaip su moterimis?" kertuosi aš. "Juk ir moteris rūko."

"Aš nerūkiau," sako ji, "neberūkysi ir tu. Jei nori rūkyti, tai eik ir pareikalauk algą pakelti."

Tikėsite, gerbiamieji, ar ne, turėjau sutikti nerūkyti. Ir kaip keista. Gydytojas tužina kartų sakė nerūkyti, bet neklausiau. O štai pati tabako kompanija taip užvažiavo, kad turėjau atsisakyti. Ištikro, kaip tu gali mokėti tokią sumą už žiupsnį dūmų.

Nespėjome mes su Agnieška susitvarkyti rūkyti mo klausimu, atsitempia pas mus Mandrapypkio dėdė jo žmona.

"Dovanokit," sako ji, vos kvapą atgaudama, "norime pasikalbėti."

"Prašom sėstis," sakome. "Mes jau kai ką kalbėjome."

"Pasakyk, ponio Pipiriene, kam toks vyras vertas, kurs varo žmoną dirbti?" tarė dėdės ponio. "Ir dar nenori atsisakyti rūkymo!"

"Maniškis, jau sutiko mesti," pradėjo Agnieška. "Tuojau pamesčiau dirbti, jeigu jis pradėtų rūkyti. Tokia brangenybė."

"Bet gi tabako fabrikai užsidarys," sako dėdė. "Ar geriau bus kai atsiras daugiau bedarbių?"

"Tu nekišk savo, kol aš neužbaigiau savo," tarė ponio ir dėdė užsidarė savo burną. "Taigi, pasakyk ponio, kam vertas vyras, jei žmonai reikia dirbti? Argi taip seniau buvo?"

Agnieška negalėjo greitai atsakyti. Aš, matydama, kad čia tenka ir man, tuojaus pašokau ginti dėdę.

"Bet argi tiek daug reikalaudavote moteris senovėje?" pastačiau klausimą.

"Ot teisybę pasakei," pagyrė dėdė. "Pasakykit, ponios, ar daug moteris reikalau seniau?"

"O ko gi mes šiandien reikalaujame?" pašiepė Agnieška.

"Galime peržiūrėti klausimą iš pamatų," tarė dėdė, matomai patenkintas tema. "Pavyzdžiui, mano motina pasidarydavo viską, čėverykais apsiaudavo tik įeidama į bažnyčią. Išauklėjo dešimtį vaikų. Faktinai, mano tėvui visai mažai ką kainavo."

"O ką mes taip kainuojame?" pradėjo pykti ponio. "Kur gi mus išvedat? Ką gera mes matom?"

"Pirmiausia," tarė dėdė lengvu tonu, "mūsų moteris neužimtos vaikais. Kita, joms reikia bent kelių skrybėlaičių į metus. Tas pats su batkais ir suknelėmis. Paskui seka futra. Nepasirodyk su senu automobiliu. Nevesk į pigų teatrą. Nepaduok pigios degtinės..."

"Čia tai pataikei į tašką," sakau jam. "Ištikro, ką gi dabar vyras gali daryti vienas, kuomet moteris tiek daug reikalauja?"

Mūsų moterėlės tylėjo kaip negalėdamos rasti žodžio.

"Bet kokia garbė vyrui, jei jo moteris dirba?" pradėjo Agnieška.

"O kokia garbė moterei, jeigu jos vyras dvilinkas susilenkęs?" pasakė dėdė. "Tuomet tik ir zuja, kad surasti tiesesni."

"Vyras dirbk," sakau, "vyras kariauk, vyras daryk šį, vyras daryk tą, ar taip gerai?"

"Kaip matau, mes pradėsime kovoti," tarė Agnieška. "Geriau aš atnešiu alaus." Ji

Kanados Nacionalės Parodos auto rėmuose Toronte pastaruoju laiku įvyko tarpautinė pašto ženklų rinkinių

paroda. Be pašto ženklų, buvo ir kitų senienų. Štai garvežys, kurenamas malkomis, kurs taipgi buvo išstatytas.

Prie jo matote tris paneles, kurios pasipuošusios drabužiais, kurie buvo madoj, kada garvežys buvo moderniškas.

atsikėlė ir išėjo. Dėdės ponio nuėjo prie veidrodžio taisyti plaukų.

"Žinai, Jurgi," tarė dėdė spausdamas man ranką, "mes laimėjome didelį mūšį. Tai išprausėm moteris."

"Tai kad jos jau perdaug nori. Tu daugiau dirbk, tu nerūkyk, tu negerk. Tai kam ir begyventi?"

"Laikykimės išvieno, tai nepraušim," tarė dėdė, pamatęs Agniešką su alumi.

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop

Skubus ir Geras Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS Savininkas

640 Main St., Winnipeg

Telefonas 925 821

Dr. A. H. Cottick

Dantų Gydytojas Chirurgas

Taisau ir Naujus Įdedu.

Darbas Garantuotas

802 Tronto General

Trust Bldg.

Winnipeg, Man.

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Zakietus, Skraistes ir Kalnierių

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

Dėl padėjimo vasarai į šaldytuvą šaukit: EM. 3-8884 Sandėlis ant Vietos

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

Elora Flower Shop

72 Lippincott St.

RA. 5459

630 Queen St. W.

PL. 4183

574 Rogers Rd.

RO. 3775

Specializuojamės Prirangime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telef.: LO. 3691 arba OR. 4175

Tel. AD. 1618

šventadieniai: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės

Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Lietuviška Valgykla UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Pranešimai

Montreal, Que.

LLD Susirinkimas

Šį penktadienį, spalio (October) 5 d., 8.30 valandą vakare, punktualiai, posančaliečių salėje, įvyks Lietuvių Literatūros Draugijos 137 kuopos reguliaris narių susirinkimas.

Kažangi po vasaros šilto oro pertraukos šis susirinkimas šaukiamas pirmas, todėl yra daug svarbių draugijos reikalų aptarti.

Sirdingai prašome visus narius ir nares dalyvauti.

Valdyba

Hamilton, Ont.

Svarbus Susirinkimas

Pranešame, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos 2 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks spalio mėn. 7 dieną, Karpato rusų salėje, 707 Barton St. E.

Visus narius kviečiame atsilankyti ant šio susirinkimo, nes atsibus nominacijos į valdybą 1952 metams. Žinokite, kad kokią valdybą išrinksite, tokį ir veikimą turėsite.

Pradžią 2 valandą po pietų. Nesivėlinkit. Visi ir visos atsilankykite.

Valdyba

Delhi, Ont.

Susirinkimas

Pranešame, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos 6 kuopos susirinkimas įvyks sekma-

Toronto Lietuvių Moterų Klubas Ruošia Šaunų Pasilinksminimo Vakara

SU MENINE PROGRAMA

Šeštadienį, Spalio 6 Dieną

Lietuvių Svetainėje

(160 Claremont St.)

Visi Toronto ir Apylinkės Lietuviai
Kviečiami Atsilankyti

Pradžią 8 valandą vakaro

Rengėjos

Moterų Klubas Pradeda Darbą

TORONTO. — Po vasarinių atostogų, Toronto Lietuvių Moterų Klubas pradeda savo veikimą. Pradžią, kaip man atrodo, daug žadanti.

Rugsėjo 30 dieną Klubas turėjo savo susirinkimą ir apsvaistė daug dalykų. Tarp kitko, jis užgryė choro organizavimo iniciatyvinio komi-

dienį, spalio 7 dieną, 2 valandą po pietų, Klubo name Hawtrey'juje.

Prašome visus narius dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų apkalbėti ir bus delegato raportas iš suvažiavimo. Taipgi prašome patikrinti narius mokesčius, kad nebūtumėt atsilikę.

Kuopos Valdyba

teto pastangas ir pasižadėjo remti jo darbą.

Pradžią darbo jis nutarė surengti meno-pasilinksminimo vakarą šį šeštadienį, spalio 6 dieną, Lietuvių svetainėje. Tai bus kartu ir draugiškumo vakaras, nes Klubo narės nutarė visus svečius pavaišinti tortais, pyragais ir skania kava.

Vakaras susidės iš muzikos, dainų ir šokių. Programą pildys meno mėgėjai ir mėgėjos. Galės dalyvauti visi, kas tik gali kuom nors pasirodyti: pagroti, padainuoti, monologą pasakyti ir taip toliau.

Tad nepraleiskit progos. Atsilankę pasigėrėsit meno mėgėjų darbu, pasivažiavsite ir pasišoksit. Susitiksit su savo senai matytais draugais ir maloniai laiką praleisite.

Korespondentė

Mūsų Ligoniai

HAMILTON. — Teko sužinoti, kad viena draugė nuo tabako farmų yra šv. Ju-

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Išgamina akis, ištiria akių nervus, nuo kurių patenka nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritalko akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Jonas Gvildys

Atsisveikinimas

Atsisveikindamas su šiuo žemynu noriu pora žodžių apibūdinti šią kelionę bei jos priežastį.

Lietuvą apleidau daugiau dėl karo aplinkybių ir nesuspripatimo. Vokietijoje verčiausi kaip ir daugelis kitų "dypukų": karo metu dirbau, o po karo gyvenau D.P. "kempėse". Laikiausi britų zonoje, kur teko gyventi Kielo, Hamburgo, Liubeko bei Kolno vietovėse.

Į Kanadą atvažiavau 1947 metais, atidirbau darbo sutartį miške ir po to dirbau Toronte metalo liejykloje bei radio taisymo dirbtuvėje.

Išvažiuoju į Lietuvą, kadangi noriu gyventi Lietuvoje, ir manau, kad vienintelis būdas patekti tenai yra nuvažiuoti.

Sovietų ambasada deda visas pastangas šioj kelionėj padėti; tai yra apmoka kelionę, nurodo maršrutą ir kitaip materialiai padeda.

Su pagarba,

Jonas Gvildys

zapo ligoninėj. Tai Ona Balaišienė. Ji turėjo operaciją. Linkiu ligonei greitai pasveikti, taipgi raginu hamiltoniečius aplankyti ją.

Koresp.

Laiškas iš Europos

(Atkelta nuo 10 pusl.)

Beveik kiekvieną naktį tai vienur tai kitur fašistai užpuola kairiečių plakatų lipdytoją ir jį skaudžiai sumuša. Jauni de Gaulle pasekėjai ant motociklų ir su automobiliais sekmadieniais įsiveržia į darbinikiškus kvartalus, kad paskleisti savo lapelius. Tie jauni fašistai dažnai yra ginkluoti ir apsilieki pusiau karinėmis uniformomis. Policija jiems niekad nekludo...

Rasizmas čia irgi auga ant kiekvieno žingsnio. Policija dažnai suimnėja arabus alžyriečius be jokio priekabio ir tempia į policijos stotis "patikrinimui". Buvo daug atsitikimų, kad antisemitai aptepiojo žydų krautuvių langus panašiai, kaip smetoninėje Lietuvoje...

Tie visi simptomai turi bendras šaknis. Šalies ginklavimas, vis didesnis nuolankavimas Amerikai ir rengimasis imperialistiniam karui vis labiau stumia valdžią į fašistų glėbį, o prieš darbininkus rengiami nauji persekiojimo aktai.

Bet ką pamiršo reakcininkai čia, kaip tai pamiršo ir kitose šalyse, tai kad nei Petaino, nei nacių okupacija, nei žiaurūs persekiojimai, nei visiškasis delegalizavimas ne likvidavo Komunistų Partijos. Po viso ko ji išėjo keletriopai stipresnė, negu praeityje.

A. Miškūnas

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

Lietuvius Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
236 CRAWFORD ST. Tel. LA. 5191
TORONTO

Helen's Fabrics

Lietuviška krautuvė visokių medžiagų dėl moteriškų suknelių, gatavų mergaičių suknelių, įvairių skarelėlių pasipuošimo sagučių ir t. t. Prieinama kaina.
1451 DUNDAS ST. WEST — TORONTO
Savininkė E. Dabravolskienė

Stinson's Jewellery

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas
Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.
2186 Dundas St. W. — Toronto — LO. 1397

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant visose kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

Frank Bochulis

Lietuvius Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Reikalui esant prašome kreiptis pas mane

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619